

Gazdasági összefoglaló

I. Az intézményi időszak (1998-2003)

1998 és 2003. június 30. közt a színház a fővárosi önkormányzat intézményeként működött, neve Új Színház volt.

Az időbeli távolságra való tekintettel, sarokszámokkal és mutatókkal kívánom bemutatni a nevezett időszak gazdálkodását.

Ebben az időszakban a felügyeleti szerv elvárása éves szinten 200 előadás megtartása és 45.000 fős nézőszám elérése volt, ezeket a terveket a színház minden évben teljesítette, mi több, lehetőségeihez képest túlteljesítette.

A nagy- és a stúdiószínpadon is sor került bemutatók és előadások megtartására.

1998 és 2003 közt	
Bemutatók száma összesen	55
Előadások száma összesen	1.331
Székhelyi nézőszám összesen	314.004 fő
Székhelyi fizetőnéző szám összesen	307.410 fő
Székhelyen kívüli előadások összesen	30
Székhelyen kívüli előadások nézőszáma összesen	9.290 fő

Igazgatói működésem első két periódusában évente átlagosan 5 bemutatóra került sor, az éves előadásszám 220 körül alakult és 53.000 fizető néző látogatta átlagosan évente a színházat. A színház fizető nézőszáma 1997-hez képest, 12 ezer fővel nőtt meg 2003-ra és ezt a szintet a továbbiakban is tartani tudtuk, tehát a nézők pozitívan reagáltak a repertoár és a művészeti koncepció változására. A nézőszám növekedés a jegybevételek növekedését is eredményezte.

1997-ben, a színház átvétele előtt 157.294.000 Ft volt az önkormányzati és állami támogatás együttes mértéke, amihez 11.788.000 Ft jegybevételt és 11.760.000 Ft egyéb saját bevételt tudott a színház termeli. Ezek a mutatók igazgatásom második ciklusának végére a következőképpen alakultak át: a fenntartói támogatás 393.191.000 Ft-on tetőzött, ehhez 42.095.000 Ft jegybevételt és 62.523.000 Ft egyéb saját bevételt tudtuk elkönyvelni.

Miközben a támogatás 1997 és 2003 közt két és félszeresére nőtt, a jegybevétel három és félszeresére nőtt, az egyéb saját bevételeket pedig sikerült több, mint ötszörösére emelni. A színház átvételét követően az első két év a gazdasági stabilitás megteremtéséről szólt, majd a kiegyensúlyozott növekedés időszaka következett, köszönhetően a saját erőből bevont külső forrásoknak.

Az 1990-es évek közepén a színház részleges felújítása megtörtént önkormányzati forrásból, ugyanakkor elmondható, hogy a vállalható műszaki minimum megteremtésére volt csak elegendő a rendelkezésre álló anyagi keret, így az akkori technikai fejlettségi színvonalhoz képest is csak kielégítő színvonalú színpad-, fény-, hang- és fűtéstechnika valósult meg. Az 1990-es évek végétől a felújítási igények továbbra is halmozódtak. (Pl.: hang- és fényszabályozó pult elemeinek cseréje, hangfalak-erősítők beszerzése, számítógép beszerzések, burkolatok-világosítási eszközök cseréje az üzemi területeken.) A „boldog békeidőkben” lehetőség nyílt a felújítási, karbantartási munkálatok és beruházások háromnegyed részben önerőből történő finanszírozására. Az 1997- 2003 közti időszakban 160 millió Ft-ot áldoztunk felújításra-beruházásra, ebből 52 millió Ft származott önkormányzati forrásból. Ennek az időszaknak a legnagyobb nyeresége a hanggátló fal rendszer kiépítése, ami csökkent a két színpad közti áthallást és ezáltal bizonyos korlátok közt, lehetőséget teremtett párhuzamos előadások megtartására.

Jóllehet a közhasznú társasággá átalakításkor a fenntartó tulajdonos önkormányzat kötelezettséget vállalt a felújítási és fejlesztési munkán fedezetének előteremtésére, az elfogadott 5 éves tervben szereplő nettó 200 millió Ft-os megítélt keretből, 2008-ig mindössze kerekítve 17,5 millió Ft-nyi valósult meg.

II. A közhasznú társasággá alakítástól a nonprofit kft-ig tartó időszak (2003 -2009)

Az intézményből közhasznú társasággá alakítás alapvetően a jogi szabályozási környezet változásában mutatkozott meg. A kezdeti félelmek ellenére a tulajdonos önkormányzat nem engedte el korábbi intézménye kezét és csak jól meghatározott keretek közt kérte számon a színházon a gazdasági alapok irányába mutató működést. Alapvető változást jelentett a közalkalmazotti státuszok megszűnése és ezzel egyidőben az alkalmazotti és vállalkozói típusú szerződések megkötése a korábbi munkavállalókkal. Az első közszolgáltatási szerződésben évenként 200 előadás megtartása és 45.000 néző fogadása volt feladatmutatóként megszabva. A fenntartó az évente teljesítendő előadás- és nézőszámot, a

közszolgáltatási szerződés és a támogatási összeg évről-évre történő módosításával, csökkentette, legutoljára, az előadóművészeti törvény bevezetését megelőzően, 165 előadás és 35.000 néző volt a kötelezően elérendő mutató. Természetesen a színház méretgazdaságos működése miatt, nem csökkentettük az előadásszámot és a nézők sem váltottak kevesebben jegyet.

2003. július 1.- 2009. július 31.	
Bemutatók száma összesen	42
Előadások száma összesen	1.428
Székhelyi nézőszám összesen	313.671 fő
Székhelyi fizetőnéző szám összesen	311.592 fő
Székhelyen kívüli előadások összesen	37
Székhelyen kívüli előadások nézőszáma összesen	13.681 fő

A 2003 óta eltelt időszak számos Áfa törvény és Munka Törvénykönyve változást hozott, ami folyamatos alkalmazkodásra kényszerítette a színházat a megváltozott jogi-szabályozási környezethez. A szabályozási környezet változása kevésbé segítette, mint inkább újabb akadályokat görgött a gazdálkodás elé, ugyanakkor a színház likviditási helyzete nem forgott veszélyben egy alkalommal sem és sikerült megfelelni a néhol ugyan kérész életűnek bizonyuló jogszabályoknak.

2004. szeptemberétől 2005. végéig zajlott a színház közvetlen tőzomszédságában egy mélygarázs építése, aminek következtében megszűnt a művészbejáró, az ideiglenes díszlet raktározási lehetőség, a díszletszállítási szolgálmi út. A díszlet raktározási és szállítási problémák miatt több repertoár előadást is le kellett venni a műsorról.

2006. július 1-jétől, a moratórium lejártát követően minden, korábban vállalkozói szerződéssel színházunkhoz kötődő művészt és műszaki kollégát alkalmazottnak szerződtettünk, emiatt az anyagjellegű és a személyi jellegű ráfordítások közt jelentős átcsoportosítás ment végbe a színház költségvetésén belül. A valós létszám nem változott, csak a foglalkoztatás jogi formája.

III. A nonprofit kft. időszaka (2009 -...)

A 2008. évi XCIX. tv. az előadóművészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól elnevezésű törvény 2009-től lépett életbe és alapvetően átrendezte az állami támogatások elosztásának rendszerét, normatív alapokra helyezve azt. A fenntartó fővárosi önkormányzatnak köszönhetően, színházunk a finanszírozási rendszer gyökeres megváltozását is sikeresen átvészelte.

A 2009. április C-74/08. számú ügyben hozott EU Bírósági döntés értelmében, a 2004. május 1. és 2005. december 31. közti időszakban érvényben lévő, államháztartási támogatások felhasználásával megvalósított beszerzések ÁFA tartalmának levonási jogát revidiálták, így színházunk is utólag érvényesíteni kívánta az ÁFA levonási jogot az adott időszak nevezett beszerzéseire. Három hónapos, több körös, tételes ellenőrzés végeztével, 2009. novemberében 57 millió Ft nagyságrendű adót és késedelmi pótlékot kaptunk vissza.

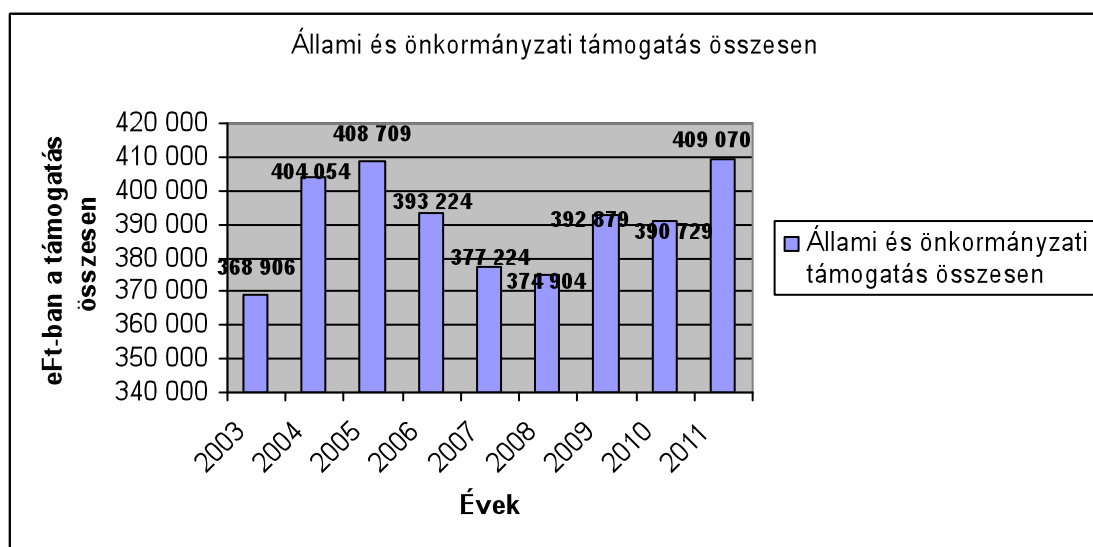
A színház gazdálkodása a közelmúltban is kiegyensúlyozott volt. 2009. év végétől igyekszünk kiaknázni az adomány befogadási lehetőséget, amit az előadóművészeti törvény lehetővé tesz (2008. évi XCIX. tv.). Az első, csonka évben (2009. második félévétől lehetett befogadni adományt) 24.250.000 Ft, 2010. évben 75 millió Ft adományt tudtunk befogadni. A 96 fős teljes állományi létszám évek óta stagnál, további létszám leépítés már a működést veszélyeztetné.

A gazdálkodásunkat alapjaiban rengetné meg az évek óta fejünk felett lebegő pallos, amit a szomszédos, Paulay Ede utca 33. szám alatti épület küszöbön álló felújítási-átépítési munkái fognak jelenteni. Színházunk oldalszínpada, öltözői, fodrász- és öltözető tára, jelmezzraktára, előcsarnokának egy része, közönségszervezési osztálya, csupa kiválthatatlan, eladhatatlan része helyrajzilag a szomszédos épületben található. 2005 óta több tulajdonos váltást átvésztünk, a bontási munkálatok nem kevés kellemetlenséget okoztak a működésünkben. Hosszú és részletes, ügyvédek által kidolgozott szerződések és ütemtervek igyekeznek a színház működési érdekeit védeni, amennyire a kisebbségi tulajdonos védhető (a Fővárosi Önkormányzat mindössze 12%-ban tulajdonosa a szomszédos épületnek, a tulajdonának kizárólagos használója színházunk.) A szállodának készülõ ház építési munkálatainak zajhatása a próbák és előadások megtartását veszélyezteti elsősorban, ami a színház saját bevétel termelő képességét lehetetlenítené el. A jelenlegi többségi tulajdonossal, a több éves

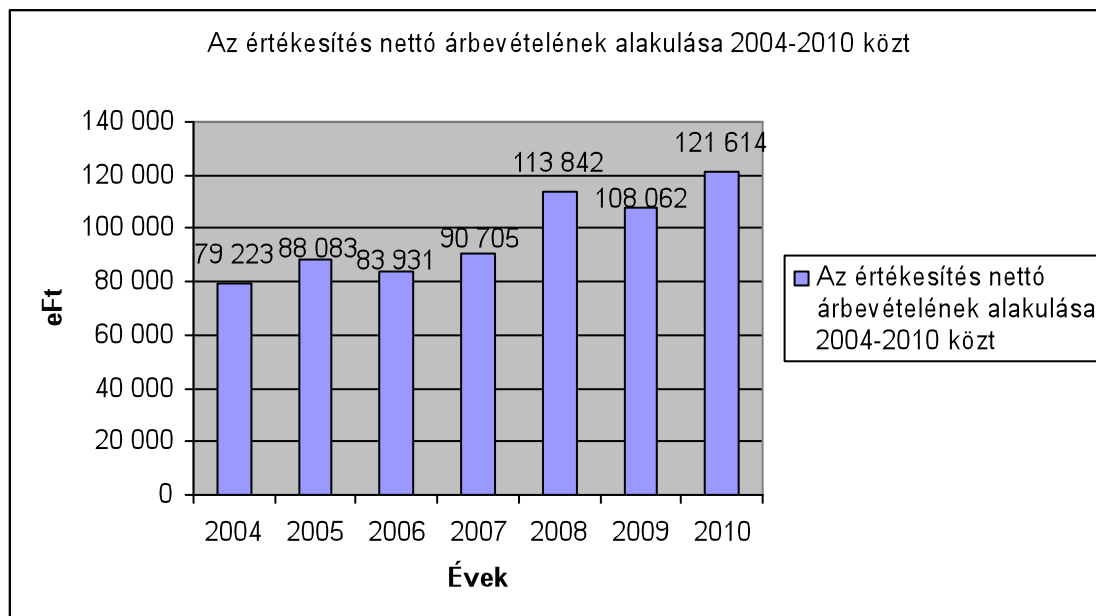
egyeztetési folyamatok alatt, sikerült jó kommunikációs kapcsolatot kialakítani, bízunk abban, hogy a legkisebb fennakadással le lehet majd vezényelni az építkezés alatti együttélést.

A hosszútávú tervezést nehezíti a gazdasági környezet és a törvényi szabályozási háttér drasztikus változékonysága. A megváltoztatott előadóművészeti törvény a színház finanszírozás állami támogatását új, egyenlőre még kiszámíthatatlan alapokra helyezi. A mindenkori önkormányzati támogatás szoros kölcsönhatásban van az állami támogatás alakulásának mértékével, az azonban jól látható, hogy országos szinten is a fenntartó önkormányzatok egyéb tevékenységeinek fenntarthatósága érdekében, a kulturális finanszírozás területéről jelentős összegeket vonnak ki.

Az állami és önkormányzati támogatás együttes összegének változása 2003-2011 közt

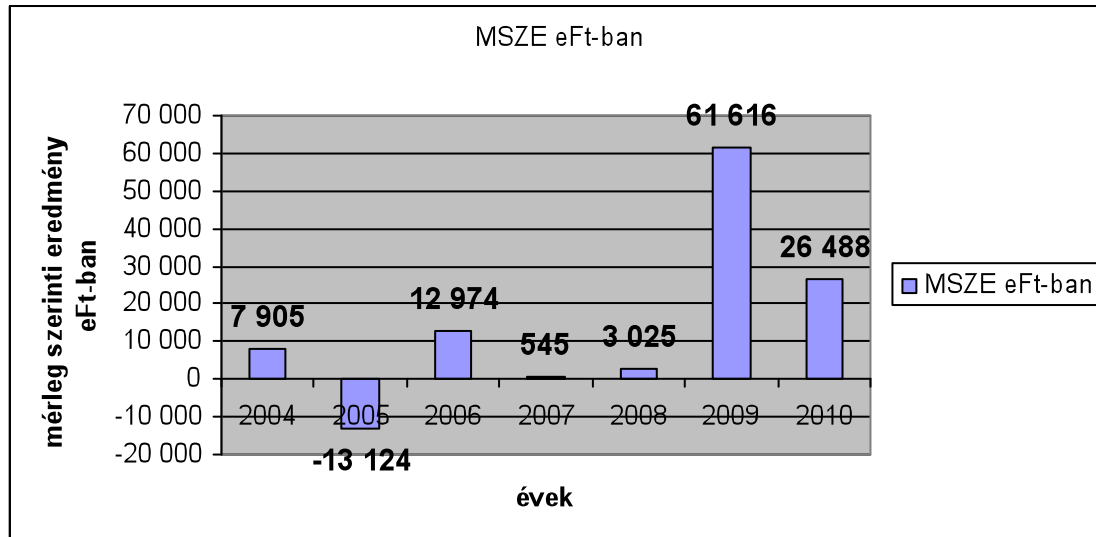

A fenti diagram jól mutatja, hogy színházunk állami és önkormányzati támogatása az elmúlt 9 évben, mióta nonprofit gazdasági társaságként működünk, kiegyensúlyozottnak mondható. A fenti táblázat az összértékeket mutatja és nem látható benne az, hogy 2009-2011 közt a támogatás egy része a tárgyév közben került megítélésre és speciális felhasználási feltételekhez kötötte az önkormányzat megítélését (2009-ben 24,7 millió Ft, 2010-ben 46,8 millió Ft, 2011-ben 21,5 millió Ft), tehát ezekkel a támogatásokkal tervezni nem lehetett. A tervezés általános nehézségét adja, hogy az a következő évadot, adott év márciusában kell lefixálni, szerződésekkel biztosítani, miközben az állami támogatás művészeti ösztönző részhozzájárulás része csak az adott év végén kerül nyilvánosságra és az működési ösztönző részhozzájárulás valamint az önkormányzati fenntartó támogatás, az önkormányzati költségvetési rendelet elfogadásával, általában az első negyedév végén kerül megítélésre.

Az értékesítés nettó árbevétele szintén kiegyensúlyozott, emelkedő tendenciát mutat: 2004-ről 2010-re 53,5%-kal nőtt meg nominálértéken. Az értékesítés árbevétele azonban csak korlátok közt növelhető, viszont törekszünk a növelésére az elkövetkezőkben is.

A mérleg szerinti eredmény alakulása 2004-2010 közt

Minden évben törekszünk az eredményes gazdálkodásra, a nonprofit gazdasági társaságként való működés időszakában mindössze egy alkalommal kellett az eredménytartalékunkhoz nyúlni.

**IV. Gazdálkodási tervek
(2012 -2017)**

NEM PUBLIKUS

A./ Bevételek

NEM PUBLIKUS

B./ Kiadások

NEM PUBLIKUS

C./ Üzleti terv (2012-17)

NEM PUBLIKUS

A 3-as számú melléklet tartalmazza a 2012-2017 közötti részletes üzleti terveket.